

Posudek oponenta diplomové práce UK FHS

Obor: Řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích

Název práce: Bezdomovectví a závislost na alkoholu

autorka práce: Bc. Věra Leona Martínková, DiS.

rok ukončení studia: 2009

oponentka: Zuzana Havrdová

zaměření studia: Řízení

Autorka pracuje řadu let v azylovém domě pro bezdomovce. Téma diplomové práce si zvolila v reakci na problém chybějících služeb pro skupinu lidí bez domova závislých na alkoholu, s nimiž se ve své praxi často setkává. To ji motivovalo k systematickému zmapování situace a hledání přístupů, jak dosud u nás málo reflektovanou problematiku řešit.

Téma je uchopeno celistvě a s odborným rozhledem. Autorka v první kapitole nejprve vymezila používanou terminologii, s využitím literatury i vlastních zkušeností přiblížila různé formy bezdomovectví, možné typologie a příčiny bezdomovectví a zpracovala přehled sociálních služeb pro lidi bez domova. Celou druhou kapitolu věnovala závislosti na alkoholu a její léčbě, se zvláštním zřetelem k závislosti u lidí bez domova.

Po uvedené přehledové části (kap. 1-2) se s využitím vlastního dotazníkového šetření pustila do zjišťování, jak závažný je problém závislosti na alkoholu očima českých poskytovatelů služeb pro lidi bez domova a jak k němu přistupují (kap. 3). Přes obvyklou nízkou návratnost dotazníků (cca 37%) bylo potvrzeno, že jde o častou problematiku, s níž se musí každý poskytovatel vyrovnávat a činí to rozmanitými způsoby. Potvrdila se tak potřeba tématem se víc zabývat a zaplnit jistou mezeru v dosavadních znalostech i přístupech odborníků i v systému sociálních služeb.

Na takto potvrzenou potřebu autorka odpověděla ve zbývajících kapitolách své práce (4 a 5), kde nejprve velmi pěkně popsala zkušenosti z dobré praxe z vybraných zahraničních služeb a potom navrhla nové služby v našich podmínkách. Zaměřila se při tom velmi správně a v souladu se zaměřením svého studia na podstatné prvky, kterými jsou zřizovatel a financování, cílová skupina a poskytovatelé služeb, a personál a spolupráce s odborníky.

Práce působí dojmem dobře vyladěné hudební skladby. Obsah i struktura práce do sebe dobře zapadají a „ladí“ se zvoleným tématem. Práce se zdroji i výzkum jsou dobře začleněny do toku argumentace, žádná informace není nadbytečná a všechny slouží cíli, který si autorka v úvodu vytkla. Také hladká stylistika a přesné formulace, přiměřený odborný jazyk, kombinace systémového nadhledu i smyslu pro metodické detaily, to vše činí z oponované práce dílo velmi kvalitní. Autorce se podařilo vystihnout reálnou mezeru v dosavadním systému služeb, o které se zatím nemluví. Její návrh je velmi věcný, konkrétní a praktický a může mít bezprostřední dopad do praxe. Lze jen doporučit, aby práce byla uveřejněna, přinejmenším na webových stránkách katedry, příp. nabídnuta vedoucím odborů sociálních služeb na Krajských úřadech či na některé konferenci o sociálních službách.

Práci lze též některé body vytknout. Autorka se odchyluje od předepsaného způsobu odkazování literatury na UK FHS – odděluje seznam publikací na internetu a seznam zákonů od ostatních publikací.

Za podstatnější výtka oponenta považují to, že autorka se ve svém návrhu nového typu sociální služby (kap. 5) nezabývá přesvědčivou argumentací pro potenciální zřizovatele, ač k tomu během svého studia byla též vedena. Své návrhy vede především v rovině odborné, případně si všímá, co je důležité pro pracovníky a uživatele, nereflakuje ale dostatečně rovinu celospolečenskou, nepřináší dostatečně přehledně zformulované argumenty, proč v období,

kdy stát i obce zápasí o finance, zřizovat nové služby. Některé takové argumenty na různých místech v práci zaznívají, ne však systematicky. Otázky k obhajobě tedy zní:

1. Máte k dispozici nějaká fakta, čísla, příp. příběh, které by pomohly přesvědčit potenciální zřizovatele, aby experimentálně zřídili vámi navrhovanou službu?
2. Kde, ve kterém regionu, byste doporučila začít a proč?
3. Jaké kroky byste si představovala, že by mohly pomoci prosadit zřízení nové služby?

Přes uvedené výtky práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako výbornou, s dopady do praxe.

PhDr. Zuzana Havrdová, CSc.

V Praze, dne 11.8.2009